

Yrkande angående – Hemställan från grundskolenämnden till kommunstyrelsen om att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden får i uppdrag att i samråd med trygghetsrådet, polisen och socialnämnderna utreda och redovisa aktiviteter, resurs- och anslagsbehov som behövs för att stärka skolornas säkerhets- och trygghetsarbete.
2. Grundskolenämnden tillförs anslagsbehovet från stadens aviserade resultat och uppdras att implementera framtagna aktiviteter och tilldela resurser i skolornas nödvändiga säkerhets- och trygghetsarbete.

Yrkandet

Barn och unga är Göteborgs framtid. Det är av största vikt att de går i en skola som är fokuserad på att ge dem kunskap och bildning och att studero och ordning råder och upprätthålls. Skolan ska vara en trygg arbetsplats för både elever och lärare. Det ska råda Nolltolerans mot våld och otrygghet.

Som huvudman för grundskolan har grundskolenämnden ansvaret för en trygg och säker miljö i skolan, både vad gäller personal och elever. Ansvaret regleras bland annat i skollagen och arbetsmiljölagen. Det är de elever som inte kan uppföra sig, som mobbar eller utgör fara, som ska flyttas och inte de som är skötsamma eller utsatta. Barn behöver återkoppling kring vad som är rätt och fel.

Elever som inte respekterar lärarens tillsägelser ska inte tillåtas fortsätta störa undervisningen förrän uppförandet är gott och eleven kan återgå till vanlig klassundervisning. Elever som utgör allvarig fara ska inte undervisas bland andra barn i den ordinarie skolverksamheten utan få undervisning i annan form. Organiserad drogförsäljning förekommer i stadens skolor och unga skolbarn utnyttjas för försäljning då dessa är under straffmyndig ålder.

I Skolundersökningen om brott (SUB) 2019 uppger 48 procent av eleverna att de utsatts för stöld, misshandel, hot, rån eller sexualbrott minst en gång under de senaste tolv månaderna. Resultaten visar att brotten ofta sker i skolmiljön. Sedan 2015 har andelen som uppgett utsatthet för lindrig misshandel i skolmiljö ökat, både bland tjejer (från nästan 38 procent 2015 till drygt 47 procent) och killar (från drygt 58 procent till drygt 65 procent).

Enligt Skolinspektionens skolenkät uppgav åtta av tio elever i åk 9 att de kände sig trygga i skolan 2020. Andelen elever i åk 9 som känner sig trygga har minskat från 89 till 79 procent mellan 2010 och 2020. Barns och ungas psykiska ohälsa har ökat med över 100 procent i åldern 10–17 år på tio år och det är depression och ångestsyndrom som främst bidrar till ökningen.

I enkäten framkommer även att en av tre grundskollärare uppger att en stor del av undervisningstiden går till att upprätthålla ordningen i klassrummet 2020, mot en av fyra 2012.

En tredjedel av lärare i grundskolan ser hot och våld som ett stort problem – och nära en femtedel av högstadielärarna har funderat på att sluta på grund av hot och våld från elever och föräldrar. 75 procent av lärarna uppger att deras arbetsbelastning är för hög. Drygt 80 procent anser att deras arbete är psykiskt påfrestande och var fjärde lärare menar att de minst en dag i veckan känner att de är på bristningsgränsen för vad de orkar med och nästan var femte att de känner så minst flera gånger i veckan.

Det är viktigt att arbetet mot hot och våld i skolan fortgår, men att arbetet inte tar resurser från undervisningen eller leda till ökade krav på skolans personal. Grundskolenämnden behöver därför tilldelas ett extra anslag från stadens aviserade resultat. Skolvakter, kameraövervakning och förebyggande samtal är några exempel på sätt att aktivt försöka få bukt med de allvarliga problemen i stadens skolor.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-05-03

Diarienummer 0364/22

Handläggare

Charlotta Bjerhem

Telefon: 031-368 05 88

E-post: charlotta.bjerhem@stadshuset.goteborg.se

Hemställan från grundskolenämnden till kommunstyrelsen om att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Hemställan från grundskolenämnden om att avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor avslås.

Sammanfattning

Grundskolenämnden beslutade 2022-02-08 § 35 i enlighet med yrkande från S och D att hemställa till kommunstyrelsen att skyndsamt tillse att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor.

Grundskolenämnden har ansvaret för en trygg och säker miljö i skolan, både vad gäller personal och elever. Att hantera resurstilldelning kopplat till en specifik uppgift i enlighet med nämndens hemställan ligger enligt stadsledningskontorets bedömning inte i linje med stadens budgetprocess. Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska nämnderna senast i mars varje år besluta om vilka verksamhetsnomineringar som är mest väsentliga för nämnden. Nomineringen skall sedan överlämnas till den politiska budgetberedningen och ingår i budgetunderlaget inför nästkommande år. Grundskolenämnden har inte nominerat in föreliggande fråga i sin verksamhetsnominering till budgetarbetet inför år 2023. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen beslutar att avslå hemställan.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Grundskolenämndens handlingar 2022-02-08 § 35

Ärendet

Grundskolenämnden har hemställt till kommunstyrelsen att skyndsamt tillse att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden gav 2020 och 2021 grundskoleförvaltningen två uppdrag kopplade till hot och våld i skolan. Uppdragen redovisades för nämnden i februari 2022.

Grundskolenämnden beslutade 2022-02-08 § 35 i enlighet med yrkande från S och D att hemställa till kommunstyrelsen att skyndsamt tillse att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor.

Av yrkandet framgår att skälet till hemställan är att nämnden anser att det är viktigt att arbetet mot hot och våld i skolan fortgår, men att arbetet inte får ta resurser från undervisningen eller leda till ökade krav på skolans personal. Enligt yrkandet handlar det till exempel om att den tid lärare lägger på att upprätthålla fysisk säkerhet och förebygga brott på skolans område är sociala insatser som bör bekostas av andra nämnder och bolag, så som socialnämnderna och bolag inom lokal- och bostadsområdet. Av nämndens hemställan framgår inte närmare vilka uppgifter eller storleksordningen på de kostnader som nämnden vill överförs till andra nämnder och bolag.

Stadsledningskontorets bedömning

Grundskolenämnden har hemställt om att avlastas från kostnader kopplade till skolornas säkerhetsarbete genom att andra nämnder och bolag utgör uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet inom nämndens skolor. Syftet är att grundskolenämnden vill att de egna resurserna ska användas till undervisning.

Som huvudman för grundskolan har grundskolenämnden ansvaret för en trygg och säker miljö i skolan, både vad gäller personal och elever. Ansvaret regleras bland annat i skollagen och arbetsmiljölagen. En av utgångspunkterna i Göteborgs Stads säkerhetspolicy är att respektive nämnd och styrelse är ansvariga för säkerhetsarbetet inom sin egen verksamhet.

Kommunfullmäktige beslutar enligt 5 kap. 1 § kommunallagen (KL) om mål och budget, och därmed vilka resurser respektive verksamhet ska tilldelas för att fullgöra sitt uppdrag. Enligt 6 kap. 6 § KL ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Att hantera resurstilldelning kopplat till en specifik uppgift i enlighet med nämndens hemställan ligger enligt stadsledningskontorets bedömning inte i linje med stadens budgetprocess. Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ska nämnderna senast i februari varje år inleda ett arbete med att upprätta ett underlag till en verksamhetsnominering, med utgångspunkt ifrån innevarande års nämndbudget. Nämnderna ska i sina verksamhetsnomineringar ange en prioriteringslista över vilka verksamhetsnomineringar som är mest väsentliga för nämnden. Denna verksamhetsnominering ska beslutas av nämnden senast i mars månad. Nomineringen

skall sedan överlämnas till den politiska budgetberedningen och ingår i budgetunderlaget inför nästkommande år.

Grundskolenämnden har inte nominerat in föreliggande fråga i sin verksamhetsnominering till budgetarbetet inför år 2023. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen beslutar att avslå hemställan.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

§ 35 N609-3749/21

Redovisning av uppdrag kring hot och våld

Ärendet

Föreliggande tjänsteutlåtande är en redovisning av två uppdrag som avser hot och våld i skolan, (§ 322, N609-4781/20), (§ 85 N609-0912/21). Eftersom båda uppdragen berör samma område har förvaltningen valt att samredovisa dessa.

Handlingar

Tjänsteutlåtande, 2022-01-17

Bilaga 1. Protokollsutdrag, grundskolenämnden, 2021, § 85

Bilaga 2. Protokollsutdrag, grundskolenämnden, 2020, § 322

Tilläggsyrkande från Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Dario Espiga Corbo (S), Jessica Blixt (D) och Camilla Harrysson (D), 2022-02-04

Yrkanden

Viktoria Tryggvadottir yrkar på bifall till tilläggsyrkande från Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Dario Espiga Corbo (S), Jessica Blixt (D) och Camilla Harrysson (D).

Jessica Blixt (D) yrkar på bifall till tilläggsyrkandet.

Bosse Parbring (MP) yrkar på bifall till punkt 1 i tilläggsyrkandet men avslag på punkt 2 i detsamma.

Jenny Broman (V) yrkar på bifall till punkt 1 i tilläggsyrkandet men avslag på punkt 2 i detsamma.

Axel Darvik (L) yrkar på avslag på punkt 1 och 2 i tilläggsyrkandet.

Proposition

Ordförande Axel Darvik (L) identifierar tre förslag till beslut; avslag på tilläggsyrkandet, bifall till tilläggsyrkandet samt bifall till punkt 1 i tilläggsyrkandet men avslag på punkt 2 i detsamma. Ordförande och ställer dessa under proposition och finner att hans förslag till beslut vinner bifall.

Votering

Bosse Parbring (MP) begär votering. Ordförande förklarar att votering ska verkställas.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2022-02-08

Ordförande förklarar att hans eget förslag till beslut utgör huvudförslag i voteringen, och frågar om tilläggsyrkandet från Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Dario Espiga Corbo (S), Jessica Blixt (D) och Camilla Harrysson (D) kan utgöra motförslag i voteringen. Ordförande finner att så är fallet.

Ordförande förklarar att JA-röst innebär bifall till huvudförslaget, och NEJ-röst innebär bifall för tilläggsyrkandet.

Fördelningen av röster redovisas som följer:

	JA	NEJ	AVSTÅR
Sofie Gyllenwaldt (M)	X		
Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)		X	
Jenny Broman (V)			X
Jessica Blixt (D)		X	
Axel Darvik (L)	X		
Bosse Parbring (MP)			X
Dario Espiga Corbo (S)		X	
Anna Jäderström (M)	X		
Camilla Harrysson (D)		X	

Ordförande finner att tilläggsyrkandet från Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Dario Espiga Corbo (S), Jessica Blixt (D) och Camilla Harrysson (D) vinner bifall.

Beslut

1. Grundskolenämnden antecknar redovisningen till protokollet.
2. Nämnden hemställer till kommunstyrelsen att skyndsamt tillse att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor.
3. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag till en samlad riktlinje för grundskolenämndens arbete mot hot och våld som anger en nolltolerans för hot, våld och otillåten påverkan i skolan.

Expedieras

Stadsledningskontoret

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2022-02-08

Dag för justering
2022-02-22

Vid protokollet

Sekreterare
Sara Lingefors

Ordförande
Axel Darvik (L)

Justerande
Bosse Parbring (MP)

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Gill Bengtsson
Registrator

Yrkande

Socialdemokraterna, Demokraterna

2022-02-04

Ärende nr 17

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag kring hot och våld

Förslag till beslut

I grundskolenämnden:

1. Nämnden hemställer till kommunstyrelsen att skyndsamt tillse att nämnden avlastas kostnader kopplade till skolornas säkerhets- och trygghetsarbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor.
2. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag till en samlad riktlinje för grundskolenämndens arbete mot hot och våld som anger en nolltolerans för hot, våld och otillåten påverkan i skolan.

Yrkandet

I redovisningen framgår att det tagits en rad politiska initiativ kring hot och våld och förvaltningen sammanställer i redovisningen allt arbete som redan pågår och som planeras inom nämndens verksamheter. Det är glädjande att se att frågorna tas på allvar och att det finns en ökad medvetenhet kring hur hot och våld i stor utsträckning påverkar tryggheten och undervisningen i skolan. Det får dock inte leda till att kraven på skolans personal ökar - utan att dessa krav balanseras upp av ökade resurser. Initiativ kring vad skolan borde göra bättre kan paradoxalt nog att leda till en sämre skola med ökad otrygghet när lärarna är upptagna i seminarier eller med att dokumentera i stället för att bedriva undervisning.

Vi vill vända på perspektiven. Kommunen måste värna elevpengen och resurserna för undervisning. Socialdemokraterna och Demokraterna vill därför att nämnden hemställer till kommunstyrelsen att skyndsamt avlasta skolan de kostnader som är förbundna med trygghets- och säkerhetsskapande arbete genom att andra nämnder och bolag utför uppgifter för att upprätthålla trygghet och säkerhet på stadens skolor. I samverkan med grundskolenämnden får kommunstyrelsen utreda vilka kostnader och insatser som bör omfattas.

De resurser som idag tas från lärartid för att upprätthålla fysisk säkerhet och förebygga brott i korridorer, entréer och skolgårdar är i första hand sociala insatser och bör bekostas av andra nämnder och bolag. Det kan exempelvis handla om att socialnämnderna bistår med personal för ökad vuxennärvaro i skolor med återkommande trygghets- och säkerhetsproblem eller om konkreta stödinsatser kring säkerhetsarbetet kopplat till lokaler där nämnder och bolag inom lokaler och bostadsbolag i högre utsträckning bör involveras. Det är inte rimligt att rektor, och i förlängningen barn och medarbetare, ska betala för exempelvis patrullerande ordningsvakter eller entrévärdar med sin arbetsmiljö.

Utöver att se till att skolan får rätt resurser för att balansera kraven och förväntningarna, anser vi fortfarande att nämnden ska ha en riktlinje för arbetet mot hot och våld i skolan.

En riktlinje ska inte ses som ytterligare ett initiativ - tvärtom skulle det fungera som en samlande inriktning för allt det arbete som görs och planeras. Vi ser risk för att det nu sker punktvis och med vitt skilda insatser, beroende på vad respektive rektor har för kunskap, ingång eller vad det råkar finnas finansiering för. Det vi ser behövs är ett ramverk kring insatserna som anger vilka värden som ska försvaras och som skolan som organisation ska stå upp för. Det handlar i grunden om att skapa en kultur där elever, vårdnadshavare och skolpersonal tar gemensamt ansvar för att förebygga hot och våld och resolut markerar och agerar mot hotfullt och våldsamt agerande.

En riktlinje ska ha som utgångspunkt att hot och våld inte får normaliseras, ursäktas eller förminsas. Det gäller oavsett vem som är utövare, vem som utsätts eller i vilken skolform det sker. Exempelvis finns en normalisering av våld inom grundsärskolan där personal som blir rivna, slagna och bitna ofta rapporterar detta som tillbud i stället för skada. Det våld som särskolans medarbetare upplever förtjänar mer uppmärksamhet och kräver åtgärder för personalens arbetsmiljö och arbetsvillkor.

Det finns en utbredd bild av att lärare ska tåla nästan vad som helst, inte tillåtas agera resolut som svar på upprepade provokationer eller inte handgripligen få ta tag i elever som utsätter andra för våld, hot och hat. Det förekommer att lärare filmas av elever i situationer när deras tålmod prövas och läggs ut i förlöjligande syfte på sociala medier för allmän spridning vilket kan få negativa konsekvenser för lärares privatliv och karriärmöjligheter. Vi menar att detta beteende hos vissa elever måste möta tydlig kritik från vuxenvärlden, såväl från vårdnadshavare som från lärarkollegiet, skol- och förvaltningsledning.

I förvaltningens redovisning går det att läsa in att ett stort ansvar för tryggheten läggs på läraren och kvaliteten på dennes undervisning. Med hänvisning till Hatties forskning beskrivs mycket av problematiken som kopplad till lärarens relation med eleven, vilket är ett viktigt perspektiv. Detta synsätt blundar dock till del för den verklighet som lärare och elever kan befinna sig i där kraven inte alltid möts av tillräckliga resurser och där allt fler elever har stora behov av särskilt stöd och många saknar tillräckliga kunskaper i svenska.

Rättspraxis kring vad lärare faktiskt får göra i stökiga och hotfulla situationer har förtydligats av Skolverket, det är exempelvis helt ok att en lärare handgripligen ingriper och för ut elever som utsätter andra ur klassrummet. Att läraren har detta mandat bör tydligare framgå för alla som arbetar i skolan eller som har barn i skolan – och ska tydliggöras i riktlinjen. Lärare som utsätts för hot, hat och våld på sin arbetsplats ska veta att den har stöd av sin arbetsgivare, sina kollegor och av det omgivande samhället.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-01-17

Diarienummer N609-3749/21

Handläggare

Jonas Österberg

E-post: jonas.osterberg@grundskola.goteborg.se

Redovisning av uppdrag kring hot och våld

Förslag till beslut

I grundskolenämnden

Grundskolenämnden antecknar redovisningen till protokollet och förklarar uppdraget fullgjort.

Sammanfattning

I föreliggande tjänsteutlåtande har grundskoleförvaltningen redogjort för det våldsförebyggande arbete som pågår i skolan. I detta tjänsteutlåtande har också redogjorts för befintliga och planerade arbeten för att förebygga att medarbetare utsätts för hot och våld i skolan samt otillåten påverkan. Därtill har det också gjorts en nulägesanalys för att få en fördjupad bild över de situationer som ligger bakom rapporteringarna av hot och våld i skolan. Grundskoleförvaltningen kan konstatera att en rad olika insatser och projekt pågår som syftar till att förebygga hot och våld i skolan. Det sker insatser på skolnivå och genom olika styrande och stödjande aktiviteter från förvaltningen. Bland annat har det konstaterats att det finns en rad förvaltningsgemensamma rutiner, vägledningar och handlingsplaner framtagna som berör frågor om hot och våld och otillåten påverkan. Grundskoleförvaltningen bedömer därför att det inte behövs tas fram ytterligare riktlinjer utöver de som redan finns.

Grundskoleförvaltningen bedömer att det våldsförebyggande arbetet som pågår behöver förstärkas och utvecklas. I det avseendet behöver nya våldsförebyggande metoder och arbetsätt prövas. På uppdrag från kommunfullmäktige (2021-08-26 - § 28 1539/20) kommer en pilotverksamhet påbörjas där en kunskapsbaserad våldsförebyggande metod prövas på skolor. I denna pilotverksamhet kommer förvaltningen samverka med organisationen MÄN. Vidare behöver förvaltningen vidareutveckla samverkan med olika aktörer för att samordna förebyggande insatser. I detta sammanhang ser förvaltningen att pågående samverkan med socialförvaltningen som särskilt betydelsefull och som exempelvis tar sitt uttryck i satsningen Skolan som arena och forumet SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan)

I förvaltningen kartläggning uppger chefer att de har tillräckliga befogenheter för systematiska arbetsmiljöarbetet. Däremot var de mer tveksamma när frågan om resurser ställdes. Ofta handlar det om att rektorerna upplever en frustration över lokaler som inte är ändamålsenliga och att de hade velat kunna lägga mer tid på att arbeta förebyggande med säkerhetsfrågor, de insatser som görs blir främst reaktiva. Då de inte anser sig ha

tillräcklig kunskap kring säkerhetsfrågor kan det även vara så att de inte vet vad de skulle behöva investera i för att skapa en säker arbetsmiljö utifrån ett hot och våldsperspektiv.

Förvaltningens bedömning är att det behöver finnas ett mer konkret stöd kring cheferna i skolan när det gäller säkerhetsfrågor med syfte att stötta i det förebyggande säkerhetsarbetet. Därför har förvaltningen i föreliggande tjänsteutlåtande förvaltningen redovisat en rad åtgärder för att stödja rektorer i det förebyggande säkerhetsarbetet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att det förebyggande och åtgärdande arbetet mot hot och våld i skolan sker inom tilldelad ram. Arbetet för att förebygga och motverka hot och våld i skolan är av central betydelse för att hindra kostnader för samhället på både kort och lång sikt.

Grundskoleförvaltningen kan konstatera att det beslut som kommunfullmäktige (2021-08-26 - § 28 1539/20) fattade avseende att ge Grundskolenämnden uppdrag att genomföra en pilotverksamhet med kunskapsbaserade våldspreventiva metoder är kostnadsdrivande. Förvaltningen har noterat att detta uppdrag gavs utan medföljande finansiering.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Alla som vistas i skolan ska känna sig trygga där. Det är en nödvändig förutsättning för god arbetsmiljö och lärande. Barn har rätt till en trygg och säker miljö, det fastställs i Skollagen men också i konventionen om barnets rättigheter. Ändå upplever barn otrygghet, hot och våld i skolan. Därför är våldsförebyggande arbete en angelägen fråga och som berör vår framtid. Möjligheten att lyckas med studierna ökar i en trygg skolmiljö, samtidigt som eleverna får redskap att hantera vuxenlivets utmaningar bättre. Att de som arbetar i skolan utsätts för våld och hot om våld är ett allvarligt arbetsmiljöproblem. Att utsättas för våld eller hot om våld på sin arbetsplats innebär en stark psykisk påfrestning. Sammantaget är våldsförebyggande arbete i skolan i flera avseenden en fråga som har många sociala dimensioner.

Samverkan

Information har lämnats i förvaltningens samverkansgrupp den 31 januari 2022

Bilagor

Protokollsutdrag, grundskolenämnden, 2021, § 85

Protokollsutdrag, grundskolenämnden, 2020, § 322

Ärendet

Föreliggande tjänsteutlåtande är en redovisning av två uppdrag som avser hot och våld i skolan, (§ 322, N609-4781/20), (§ 85 N609-0912/21). Eftersom båda uppdragen berör samma område har förvaltningen valt att samredovisa dessa.

Beskrivning av ärendet

Inom området hot och våld har det sedan en tid tagits politiska initiativ på olika nivåer. Det har resulterat att grundskoleförvaltningen givits ett flertal uppdrag det senaste året som berör detta område. Det har handlat om att kartlägga skolans arbete med våldsprevention, metoder för förebyggande och främjande arbeten, åtgärder och insatser samt pågående projekt. Vi har redovisat detta i flera olika tjänsteutlåtanden. Nya uppdrag har tillkommit och ibland berör det delvis samma delar och överlappar varandra. I föreliggande tjänsteutlåtande redovisas de två nedanstående uppdragen:

Grundskolenämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att återkomma med en bedömning av befintliga befogenheter och resurser för det systematiska arbetsmiljöarbetet samt ge förslag på åtgärder för att förhindra att elever och personal utsätts för hot och våld i skolan. (§ 322, N609-4781/20)

Grundskolenämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden och socialnämnderna kartlägga befintliga insatser för att motarbeta hot och våld samt otillbörlig påverkan i skolan och återkomma med en tydlig riktlinje till nämnden på åtgärder för att skapa en förvaltningsgemensam helhetssyn på hur skolan bemöter hot och våld som drabbar skolpersonal och elever. I riktlinjen ska ansvar och befogenheter mellan olika yrkesgrupper tydliggöras. (§ 85 N609-0912/21)

Förvaltningens kartläggning och bedömning

Utgångspunkter

Skollagen (2010:800) anger att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Brottsförebyggande rådet genomför varje år en enkätundersökning om brott. Undersökningen riktas till elever i årskurs 9 och denna undersökning visade för 2017 att hälften av eleverna i årskurs 9 någon gång utsatts för brott. Detta är enligt brottsförebyggande rådet en stabil siffra över åren. ¹

Undersökningen visar att skolan är den plats där ungdomarna vanligen utsatts för brott och i skolmiljö handlar det vanligtvis om misshandel, hot och sexuella kränkningar. Statistiken ger en grov bild om hur vanligt förekommande det är med våld i skolan. Den samlade statistiken ger också möjlighet att analysera relationen mellan utsatthet av våld och social position. När det gäller våld finns segregeringseffekter. Elever med utländsk bakgrund, elever till lågutbildade föräldrar och elever som växer upp i familjer med knappa ekonomiska resurser anger i större utsträckning att de utsatts för våld. Statistiken

---

¹ Brottsförebyggande rådet (BRÅ) (2018) Skolundersökningen om brott 2017. Om utsatthet och delaktighet i brott. Rapport 2018:15. Stockholm

visar också att närmare hälften av ungdomarna i enkätundersökningen någon gång under de senaste åren själva begått något brott. Överlappning mellan offer och förövare ger en komplex bild av en social verklighet, där gränserna inte är helt fasta. Kränkningar och hot sker allt oftare via internet och sociala medier.²

Grundskoleförvaltningens analyser av den årliga elevenkäten till eleverna i årskurs 2, 5 och 9 i Göteborgs Stads grundskolor och dokumentation från elevhälsosamtalen i årskurs 4 och 8 visar att elever i socioekonomiskt utsatta skolor i högre grad upplever otrygghet. Särskilt tydligt är detta i årskurs 9. Denna bild kan därför i likhet med resultaten från Brottsförebyggande rådets enkät visa på segregrande effekter - i Göteborgs elevenkät då uttryckt som otrygghet i skolmiljön.³

Åtgärder mot hot och våld är särskilt angeläget. Alla typer av hot och våld i skolan, oavsett vem som är förövaren och vem som drabbas, måste motarbetas och förebyggas. Det ska helt enkelt inte förekomma våld i skolan. När det förekommer behöver åtgärder vidtas av alla aktörer med ansvar för skolan. Detta arbete behöver starta tidigt, behöver vara långsiktigt och ske i samverkan med andra. Trygghet och studiero i skolan är en förutsättning för elevers kunskapsutveckling. Som konstaterats är det inte alltid så i dag.

Mot bakgrund av att många elever uppger brister i såväl studieron som tryggheten och att skolpersonal inte alltid upplever att de har ett tillräckligt tydligt mandat att säkerställa ordning och reda så har Utbildningsdepartementet tagit fram ett förslag på nationell plan för trygghet och studiero, Den nationella planen innehåller förslag som syftar till att arbetet med trygghet och studiero i skolan ska förbättras genom en tydligare styrning och en ökad systematik, en förstärkning av det förebyggande arbetet samt en ökad beredskap att agera i svåra situationer. Bland annat anges att all skolpersonal ska ha allmänna befogenheter för att säkerställa trygghet och studiero, det ska tas fram stöd för skolans personal att agera i svåra situationer, tillfälliga placeringar av elever ska vara enklare att genomföra och det ska vara tydligt att en elev kan stängas av omedelbart när säkerheten för andra elever eller skolpersonalen bedöms hotad.

Göteborgs Stad har tidigare angett att man ställer sig bakom förslagen i planen. I stadens remissvar framkommer att man ser det som angeläget att skolpersonal ska kunna vidta omedelbara och tillfälliga befogade åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. När det gäller möjlighet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar har staden betonat att det av stor vikt att rektor och skolans personal får ett tydligt stöd i att bedöma vilka åtgärder som står i rimlig proportion till olika situationer. Göteborgs Stad anser därför att planen behöver omfatta ett sådant stöd.

Förebyggande insatser och projekt för att motarbeta hot och våld

Grundskoleförvaltningen har utifrån ett tidigare uppdrag från Grundskolenämnden kartlagt och redovisat det våldsförebyggande arbete som Göteborgs Stads skolor är involverade i. (Darienummer N609-4338/20).

Den kartläggning som förvaltningen gjort visar att Göteborgs Stads skolor arbetar våldsförebyggande på flera nivåer. I Göteborgs Stads skolors våldsförebyggande arbete pågår kontinuerliga insatser och utvärderingar inom ramen för det systematiska

---

² Odenbring, Y & Johansson, T (2020) Perspektiv på skolvåld i Fejes, A & Dahlstedt, M (RED) Perspektiv på skolans problem. Vad säger forskningen?

³ Grundskoleförvaltningen, Göteborgs Stad (2020) Kvalitetsrapport 2020/2021

kvalitetsarbetet. Allt arbete som främjar sociala relationer och arbete mot lyckad skolgång kan sägas vara en del av det våldsförebyggande arbete, då skolframgång är den starkast skyddande faktorn för alla barn⁴. I detta ingår bland annat arbete för ökad närvaro, extra stöd i undervisningen etc. Riskfaktorer i skolan är bland annat tidigt skolmisslyckande, dålig anknytning till skolan och en dålig skolmiljö, medan skyddsfaktorer bland annat är att man lyckas i sitt skolarbete, att man är motiverad att lära sig samt att det finns ett positivt skolklimat. Det bör också nämnas att samverkan med resten av samhället behövs för att minimera risken för social problematik i form av bland annat våld.

Här följer en kortare sammanfattning av den kartläggning som förvaltningen tidigare redovisat.

Genomlysning av skolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling

Alla skolor i Göteborgs Stad arbetar kontinuerligt med sina planer mot kränkande behandling. Vidare har 70 skolor skrivit fram åtgärder specifikt kopplade till diskrimineringsgrunderna. Åtgärderna är olika i omfattning från enskilda aktiviteter till att de genomsyrar hela skolans verksamhet, undervisning såväl som raster. Att arbeta kring normer och mot diskriminering är en viktig del i att minska kränkningar, hot och våld. De flesta åtgärder har koppling till jämställdhet, rasism, HBTQI, funktionsnedsättning och sexuella trakasserier.

Närvaroarbete på skolorna: främjande och förebyggande

En del i arbetet för skolframgång, och därigenom en del av det våldsförebyggande arbetet, är att se till att eleverna är i skolan. Grunden till elevernas lärande och utveckling är deltagandet i den undervisning som skolan erbjuder. För att utveckla stöd till skolorna i att förbättra elevernas närvaro har förvaltningen ett pågående processarbete där stödmaterial bl.a. i form av rutiner och processkartor tagits fram. Stödmaterialiet syftar till ett utvecklat förebyggande arbete men också att skolorna på ett tidigt stadium kan upptäcka en elevs frånvaro och arbeta systematiskt med den för att den inte ska utvecklas till en problematik.

Kartläggningar

Kartläggningar kring trygghet, studiero och kränkningar är ett viktigt verktyg för ett systematiskt och förebyggande arbete. Grundskoleförvaltningen har ett gemensamt kränkungsverktyg vilket gör det möjligt att sätta in riktade åtgärder utifrån olika elevers och skolors behov. Dessutom finns olika elevenkäter, elevhälsosamtal etc.

Samarbete med polisen och socialtjänsten

Alla stadsdelar har idag ett SSPF-forum (skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan) som är ett fast forum för informationsutbyte och gemensamt arbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet. Fokus för arbetet är barn och ungdomar som befinner sig i riskzon för destruktivt beteende och i destruktiva miljöer. Samarbete mellan dessa parter sker löpande och är en viktig del av skolans arbete med att skapa förutsättningar för elevernas lärande och vuxenblivande.

Trygg i-modellen

---

⁴ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/skolans-ansvar-for-barn-som-far-illa>, hämtat den 20 januari 2022

Polisområde Storgöteborg och Göteborgs Stad har idag en stadenövergripande överenskommelse. Respektive lokalpolisområde och stadsdelsförvaltning samverkar kring Trygg i-modellen, utifrån sitt geografiska och nämndspecifika ansvar och involverar vid behov fackförvaltningar och bolag enligt avsiktsförklaringen. Grundskoleförvaltningen, som en av stadens fackförvaltningar, omfattas av denna överenskommelse. Sedan den 1 januari 2021 har stadsdelarnas ansvar övergått till de fyra nya socialförvaltningarna i staden. Grundskoleförvaltningen omfattas även fortsättningsvis av överenskommelsen.

Rutin och vägledning för hantering av misstänkta brott i skolan

Det finns framtaget en rutin för hur skolan ska agera vid misstanke om brott. Agerandet ska vara för elevens bästa och hänsyn ska tas till elevens ålder, mognad, och omständigheterna kring brottet. Exempelvis om det var i affekt, olyckshändelse, planerat, allvarligt, inte allvarligt, upprepat, med eller utan uppsåt, uppenbar fara för liv och hälsa.

Pågående projekt

Vidare är drygt 60 skolor kopplade till projekt gällande våldsförebyggande arbete. Här följer en kort sammanfattning av pågående projekt:

Toleransprojektet

Grundskoleförvaltningen samordnar Toleransprojektet sedan 6/2 2019. Syftet med *Toleransprojektet* är att främja demokrati samt motverka främlingsfientlighet, rasism och våldsbejakande extremism med fokus på antisemitism. En skola som deltar i *Toleransprojektet* gör en satsning som går i linje med regeringens nationella riktlinjer. Att delta i *Toleransprojektet* ger en möjlighet att förstärka skolans värdegrundsarbete.

Bygga Broar

Bygga Broar är ett långsiktigt, systematiskt värdegrundsarbete vars mål är att stärka barns rättigheter, främja integration och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. *Bygga Broar* utbildar personal i en modell för värdegrundsdialoger som kan tillämpas i enskilda samtal och i forum för dialog med vårdnadshavare.

Skolan som arena

Arbetet med skola som arena verkar för att skapa trygga mötesplatser där barn och vuxna tillsammans med andra aktörer från offentlig och idéburen sektor samt näringslivet, stärker varje barns rätt till goda uppväxtvillkor. Målet är att utjämna barns uppväxtvillkor genom att fler barn och unga ska: ha fullföljda studier, ta del av kultur och fritidsaktiviteter, känna sig trygga i sitt närområde och på sin skola. ha viktiga vuxna som stärker deras uppväxtvillkor. Att se skolan som en arena i lokalsamhället kan vara en strategi för att lyfta och utveckla ett helt område och blir på så sätt viktigt även för frågor som rör tillit, trygghet och sammanhållning.

MÄN

Organisationen *MÄNs* lokalförening *MÄN* Göteborg bedriver verksamheten Jämt i skolan, som med verksamhetsstöd från Socialförvaltningen stödjer skolor i Göteborgs kommun i deras arbete med maskulinitetsnormer och våldsförebyggande arbete, samt erbjuder utbildningar och föreläsningar. Organisationen arbetar främst med att förändra destruktiva normer kring maskulinitet för att mäns våld ska minska.

West Pride och Resursteam heder

Fokusskolor – Fyra/fem skolor per år har möjlighet att vara fokusskola för *West Pride*, vilket innebär att personalen fortbildas i grundläggande HBTQI kunskap, lektioner genomförs med elever samt fortsatt konsultation ges till skolan. *Kärlekens pris* – I samverkan med *Resursteam heder* får skolor stöd i sitt mångfaldsarbete genom att erbjudas ett utbildningspaket med fokus på heder och HBTQI för högstadiet.

Det handlar om kärlek samt kärleken är fri

Det handlar om kärlek är en nationell modell som utvecklats av Rädda Barnen i samarbete med bl.a. Länsstyrelsen sedan 2008 i syfte att motverka och förebygga hedersrelaterat förtryck och våld. Detta projekt samt *kärleken är fri* är samverkansprojektet där flera olika aktörer är involverade så som *West Pride*, *MÄN*, *Resursteam heder* och *Dialoga*.

Vidga normer genom drama, Askim Frölunda Högsbo

Dramapedagog från kulturskolan tillsammans med fritid har sedan många år tillbaka ett regelbundet arbete med samtliga elever och lärare i åk 5, 7 och 8 i de skolor som tillhör Askim Frölunda Högsbo. Stödet är inriktat på att vidga normer, arbeta med barnkonventionen och gruppdynamik

Lite våld gör också ont, Angered

En serie med workshops på tre tillfällen per klass. Angered fritt från våld håller workshop om våld, normer och åskådare, TP teatern spelar forumteater för klasserna samt ingår ett uppföljande tillfälle med workshop kring egna budskap och strategier emot våld. I detta arbete är fem skolor med.

Skolnätverk mot våldsbejakande extremism

Grundskoleförvaltningen deltar med representanter i ett nationellt nätverk som anordnas av Centrum mot våldsbejakande extremism, CVE. Nätverket samlar skolor i landet till erfarenhetsutbyte kring frågor som rör arbetet mot våldsbejakande extremism i skolan.

Familjecentrerat arbetssätt (FCA)

Detta är ett generellt arbetssätt inom arbetet för en jämlik stad och innebär att driva och utveckla samarbetsformer och stöd, med familjen och barnet i centrum, och med utgångspunkt i deras livsvillkor. Målet är att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga genom att stärka familjen. På Västra Hisingen har ett stort antal verksamheter varit delaktiga i en kartläggning som genomfördes på uppdrag av elevhälsan och socialtjänsten på Västra Hisingen under ledning av befintlig FCA-verksamhet.

Översikt över förvaltningens rutiner gällande hot och våld samt otillåten påverkan

Som stöd för arbetet mot hot och våld samt otillåten påverkan finns ett antal rutiner, handlingsplaner och vägledningar. Här följer en kortare sammanfattning av dessa.

Hot- och våldssituationer

Förvaltningen har rutiner för vad skolorna och förvaltningen ska göra om det inträffar en händelse med pågående dödligt våld på någon av stadens kommunala skolor.

Det finns rutiner för vad man ska göra om det finns risk att något ska hända, om det finns hot att något ska hända och rutiner för vad man ska göra under själva händelsen. Varje skola ska ha en egen krisplan som medarbetarna känner till och som de går igenom regelbundet.

Skolorna har också inrymnings- och utrymningsplaner. Inrymning handlar om hur och när elever och medarbetare ska stänga in sig i rum eller salar. Utrymning handlar om hur och när elever och medarbetare ska lämna skolans lokaler. Det finns även rutiner för hot och våld som gäller hela grundskoleförvaltningen och rutiner för vem/vilka man ska kontakta vid hot och allvarliga händelser på skolor.

Grundskoleförvaltningens säkerhetsenhet har regelbunden kontakt med skolorna när det gäller arbetet med säkerheten. Alla skolor erbjuds att gå utbildningar och har tillgång till stödmaterial. Syftet med stödmaterialen är att rektorer på skolorna själva ska kunna använda det tillsammans med medarbetarna på skolan. Alla skolor går också igenom hur man agerar vid hot och våld på skolan. Det måste skolorna göra minst en gång om året. Säkerhetsenheten har tillsammans med förskoleförvaltningen och utbildningsförvaltningen samarbetat med polisen och räddningstjänsten för att hitta gemensamma sätt att agera när det gäller pågående hot och våldssituationer.

Rutiner för anmälan och uppföljning av kränkningar, hot och våld

Skolans främsta uppgift kring hot och våld är det förebyggande arbetet i värdegrundsfrågor. Skolornas rutin för att motverka kränkningar och därmed i förläggningen motverka hot och våld, är Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Denna innebär att man varje år utvärderar, kartlägger, skriver fram och genomför åtgärder kopplat till risker för kränkningar, hot och våld. Varje hösttermin genomför förvaltningen en serie utbildningar kring detta arbete, riktat till rektorer, biträdande rektorer samt elevhälsa.

Ärenden där elever upplever att de blivit utsatta för våld eller hot hanteras inom systemet för kränkande behandling. Samtliga händelser anmäls till huvudmannen. De utreds och om kränkning i skollagens mening form av hot eller våld konstateras vidtas åtgärder. Därefter följes ärendet upp för att säkerställa att kränkningarna upphör. Händelserna dokumenteras i ett gemensamt digitalt verktyg för Grundskoleförvaltningen, vilket möjliggör att få en helhetsbild, vilket i sin tur är ett underlag för analys av behov och åtgärder. Analys av dessa anmälningar på respektive skola är ett underlag då skolenheterna arbetar fram sin Plan mot diskriminering och kränkande behandling. I dessa planer beskrivs även interna rutiner för hur ärenden om kränkande behandlingar hanteras.

Förvaltningen erbjuder flera utbildningar kopplat till kränkingsverktyget. En utbildning om själva systemet och en om vad lagen säger kring vad som är en kränkning. Man skraddarsyr även utbildningar för varje skola.

Ett stödmaterial finns framtaget som stöd till rektor/utbildningschef när vuxen påstås kränkt elev. Implementering av denna instruktion har skett i samverkan med ledningen

för förvaltningens Kvalitet- och utvecklingsavdelning samt med förvaltningens verksamhetsutvecklare.

Grundskoleförvaltningens rutin och vägledning för hantering av misstänkta brott i skolan.

I vissa ärenden är det aktuellt med polisanmälan. Handhavandet av dessa ärenden beskrivs i "Rutin och vägledning för hantering av misstänkta brott i skolan"

Syftet med denna rutin är att säkerställa att bedömning om polisanmälan, av elever, ska göras och hanteras rättssäkert, likvärdigt och utifrån barnets bästa. Rutinen ska vara ett stöd för rektorn och biträdande rektorn om elever gör brottsliga handlingar i skolan.

Vid bedömningen om en polisanmälning ska göras eller inte tas hänsyn till:

- Barnets bästa
- Arten och graden av det misstänkta brottet, t.ex. i affekt, olyckshändelse, planerat, allvarligt, inte allvarligt, upprepat, med eller utan uppsåt, uppenbar fara för liv och hälsa
- Elevens ålder
- Elevens mognad (utöver ålder)

Grundtanken är att ansvaret för att lämpliga åtgärder vidtas kring barn och ungdom som begår brott i första hand vilar på socialtjänsten och inte på rättsväsendet. Om en elev är under 12 år gäller återhållsamhet när det kommer till att göra en polisanmälan men skolan ska alltid göra en orosanmälan till socialtjänsten. För elever som är över 12 år men under 15 ska polisen inleda utredning i särskilda fall och även här ska en orosanmälan göras. Vid 15 års ålder är eleverna straffmyndiga enligt lag. Skolan bör även i dessa fall göra en anmälan till socialtjänsten även om en polisanmälan sker.

Kränkningar och hot på nätet

I Grundskoleförvaltningens Handlingsplan för digitalisering, lyfter man mål kopplat till att förhindra kränkningar på nätet.

Under rubriken: Förstärkningsområde 1: Ökad kvalitet i undervisning för att öka elevernas lärande, står att skolor och stöдавdelningar förväntas: I arbetet med normer och värden uppmärksamma och ha metoder för nätetik och aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling.

Handlingsplanen lyfter även frågeställningar till stöd för skolan som syftar till att kartlägga om skolan arbetar i enlighet med de nationella styrdokumenterna. En av dessa frågeställningar är: Hur bedriver skolan ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling i digitala miljöer?

Enheten för digitalisering arbetar med frågan på en rad olika sätt. De ger föreläsningar för pedagogisk personal på enskilda skolor utifrån behov. Dessa ger stöd till hur man som pedagog kan hantera uppkomna situationer samt metodmaterial för att arbeta förebyggande med eleverna mot kränkningar och hot på nätet. Allt material, för både elev och personal, tar upp de rättsliga konsekvenserna av nätkränkningar. Vid behov kopplas även någon från myndighetsenheten in. Det kan också vara större beställningar som föreläsningar på rektorsverkstad eller för all elevhälsopersonal i förvaltningen. Skolorna kan även få teknisk support, det kan handla om att spåra om en elev kränkt en annan

elev/lärare i pedagogiska plattformar Hjärntorget och Google samt spärra olämpliga webbsidor så att de inte går att komma åt via stadens nät eller via inställningar i elevernas digitala verktyg.

Otillåten påverkan

Otillåten påverkan är när någon försöker påverka ett beslut som en myndighet fattar. Den otillåtna påverkan kan ske både när man är i tjänst och på fritiden.

Grundskoleförvaltningens anställda informeras årligen i förvaltningens arbetsmiljöårshjul om vad otillåten påverkan är för något och vilka olika typer av otillåten påverkan som kan förekomma som exempelvis trakasserier, hot och mutor. Konsekvenserna av att låta ett beslut påverkas av otillåten påverkan, bland annat minskat förtroende för förvaltningen, beskrivs också på den sida på intranätet som all information om tillåten påverkan samlats. Där finns även en länk till det verktyg, IA, som ska användas för att anmäla otillåten påverkan.

I grundskoleförvaltningen gäller nolltolerans mot försök till otillåten påverkan. Alla medarbetare ska känna till vad det är och hur man ska anmäla försök till otillåten påverkan.

Grundskoleförvaltningen har tagit fram en rutin vid otillåten påverkan.

Rutinen beskriver

- exempel på olika former av otillåten påverkan
- när, varför och hur man ska anmäla försök till otillåten påverkan
- checklista som stöd när otillåten påverkan har skett
- checklista för att identifiera vilken typ av otillåten påverkan som inträffat

Rutinen gäller tillsvidare för alla medarbetare och chefer i grundskoleförvaltningen.

Förvaltningsledningen har sett ett behov av att komplettera nuvarande material med rutiner för de händelser då medarbetare blir utsatta för påverkansförsök från personer som uppträder störande eller hotfullt. Därför har det tillsatts en arbetsgrupp som har tagit fram ett förvaltningsgemensamt dokument som ska implementeras i verksamheten som stöd för chefer och medarbetare. I gruppen ingår representanter för HR, säkerhetsavdelningen och kommunikationsavdelningen.

Genom ett förvaltningsgemensamt dokument skapas förutsättningar att på ett mer professionellt, korrekt och effektivt sätt hantera frågeställningar som rör tystnadskultur och otillåten påverkan. Arbetet har även kopplingar till den Stadenrapport om tystnadskultur och otillåten påverkan som nyligen publicerades

I arbetsmiljöårshjulet ingår att alla medarbetare årligen informeras om [Göteborg stads policy och riktlinjer mot mutor](#). Policy mot mutor för Göteborgs Stad innebär att

- Anställda och förtroendevalda i Göteborgs Stad verkar på kommunmedlemmarnas uppdrag och ska iaktta saklighet och opartiskhet i sin tjänsteutövning.
- Anställda och förtroendevalda ska därför handla på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att påverkas av ovidkommande hänsyn eller intressen i sitt arbete, t. ex genom att ta emot otillbörliga gåvor eller förmåner från företag eller privatpersoner som de har att göra med i tjänsten.

- I alla sammanhang ska ett sådant förhållningssätt iakttas att det inte kan förekomma risk för att företrädare för staden gör sig skyldiga till givande eller tagande av muta.
- Den som är offentliganställd bör betrakta varje förmån som otillbörlig om den kan misstänkas påverka tjänsteutövningen.

Varje förvaltning, bolag och stiftelse där Göteborgs Stad är förvaltare eller utser majoriteten av styrelsen ansvarar för att denna policy efterlevs.

Nuläge och upplevelser av hot och våld

För att få en fördjupad förståelse för de situationer som ligger bakom rapporteringarna av hot och våld i skolan har intervjuer genomförts med sammanlagt 18 första linjens chefer spridda över alla utbildningsområden. Det omfattade åtta rektorer, fem biträdande rektorer, tre enhetschefer inom MLV (måltid, lokalvård och vaktmästeri) samt två enhetschefer inom kulturskolan. Utöver intervjuerna med chefer har frågor ställts till fackliga representanter i utskottet för arbetsmiljö och hälsa. Även 2020 års medarbetar- och chefsenkät avseende frågor kring hot och våld, 2020 års årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt statistik kring arbetsskador och tillbud kopplade till hot och våld har analyserats.

Arbetsskador och tillbudsrapportering

Statistik kring arbetsskador och tillbud kopplade till hot och våld kommer från Stella, Göteborg Stads system för avvikelserapportering. Statistiken har tagits fram övergripande för 2021 samt en djupdykning på två månader, oktober 2020 och mars 2021, där vi har läst alla rapporteringar som inkommit dessa månader för att kunna få en tydligare bild över vilka situationer som rapporteras. 2021 inkom 2436 arbetsskaderapporteringar, 1372 av dessa var kring hot och våld.

Totalt har antalet rapporteringar kring hot och våld ökat 14 % jämfört med 2020. Förvaltningen har ökat antal medarbetare med ca 14 % under samma period då MLV och kulturskolan har tillkommit. 56% av den totala mängden arbetsskaderapporteringar 2021 var kring hot och våld, det är ungefär samma fördelning som 2020 då 59% av antalet arbetsskaderapporteringar var kring hot och våld

En genomgång av alla rapporteringar som gjorts i grundskoleförvaltningen kring hot och våld under oktober månad 2020 och mars månad 2021 visade att omkring hälften av alla arbetsskador och tillbudsrapporteringar som drabbat medarbetarna innefattar händelse med elev. Medarbetaren har då ofta blivit slagna, klösta eller bitna. Ett stort antal av dessa kommer från särskola. Det finns en tendens att i särskolan rapportera slag och bett som tillbud istället för skada.

Rapporteringen visar även att det är väldigt sällan våld uppstår utan att det föregåtts av interaktion mellan elev och medarbetare. Medarbetaren har exempelvis försökt stoppa eleven i ett visst beteende eller försökt förmå eleven att utföra något.

Upplevelser av hot och våld

23 % uppgav att de varit utsatta för våld eller hot om våld i arbetet i 2020 års medarbetarenkät. I stort sett samtliga som blivit utsatta uppger att de blivit det av elev/anhörig. Det är 3 procentenheter färre än 2019. Men förvaltningen ligger fortfarande högt jämfört med Göteborg Stad. Däremot uppger en större del av medarbetarna i grundskoleförvaltningen än Göteborg Stad att de fått stöd när de varit utsatta. Högre andel av medarbetarna i grundskoleförvaltningen uppger även att de har rapporterat arbetsskada när de blivit utsatta än i Göteborg Stad. 27 % av förvaltningens chefer uppger att de varit utsatta för våld eller hot om våld i arbetet i 2020 års chefsenkät. Även här kommer hoten och våldet från elev/anhörig. Det är en minskning med 2 procentenheter från 2019. Men förvaltningen ligger betydligt högre jämfört med medel i Göteborg Stad. Däremot uppger en större del av cheferna i grundskoleförvaltningen än i Göteborg Stad att de fått stöd när de varit utsatta. Högre andel av cheferna i grundskoleförvaltningen uppger även att de har rapporterat arbetsskada när de blivit utsatta än cheferna i Göteborg Stad

Cheferna vi har intervjuat upplever inte att hot och våld har ökat i skolan, däremot är upplevelsen att det har det i samhället, eftersom det pratas mer om det. Det gör att medarbetare reagerar starkare när det händer något i skolan. Flera rektorer beskriver även en gränslöshet i vårdnadshavares kontakt med skolan som man inte upplevt tidigare.

Upplevelser om hot och våld är väldigt olika i olika skolor beroende av var skolan ligger och vilken typ av skola det är. De flesta rektorer beskriver att det finns en oro för externt hot och våld men att det är sällsynt förekommande. Om/när det händer kommer det dock ofta plötsligt och väcker mycket känslor. När situationer uppstår är det inte bara de direkt drabbade som upplever det påfrestande utan det kan även påverka många runtomkring.

Rapporteringar om hot och våld, beskriver rektorerna, kommer främst från medarbetare som arbetar med de yngre åldrarna, i fritidsverksamheten eller i särskolan. Dessa handlar till största del om elever som har en problematik med impuls kontroll. Det kan även handla om bråk mellan elever, främst i de yngre åldrarna, där medarbetare går emellan och då får ett slag eller en spark. Oavsett om denna typ av våld är avsiktlig eller ej gör den ont och kan skapa stress hos medarbeten.

Hoten kommer i störst utsträckning från vårdnadshavare som upplever att skolan inte gör det den ska. Rektorerna beskriver att vårdnadshavare kan storma in i skolan, på rektorsexpeditionen eller på en lektion, bedriva idogt mejlande eller hota med anmälningar av olika slag (så som till skolinspektion mm). Hoten av detta slag upplevs för det mesta inte så allvarliga, men blir ett obehag som kan slita över tid. Det handlar om ett fåtal individer som kan skapa stor oro och ta mycket energi ur en arbetsgrupp. Då skolorna ofta har som rutin att medarbetarna ska hänvisa vidare till chef när det blir för tungt, är detta främst ett arbetsmiljöproblem för rektorer och biträdande rektorer. Hot kan även i sällsynta fall komma från elever som hamnat i utkanten och som skolan inte lyckats skapa en god relation till. Vid ett fåtal tillfällen kan det även handla om elever från annan skola som kommer till skolan för att söka upp någon elev. Det händer sällan, men när det händer kan det bli stora konsekvenser.

Måltid, lokalvård och vaktmästeri (MVL) och kulturskola upplever andra problem då deras verksamhet ofta är igång på annan tid av dygnet. Dessa medarbetare är ofta på plats först på morgonen eller sent på kvällen. Denna tid är det inte är så många andra personer som rör sig runt skolan, som ibland kan vara tillhåll för exempelvis försäljning av droger.

Det kan, enligt dessa chefer, skapa en otrygghet och göra att deras medarbetare kan hamna i obekväma situationer.

Dessa chefer lyfter även samverkan med rektorer och chefer inom kulturskola och MLV samt samverkan mellan pedagogisk personal och medarbetare inom MLV och kulturskola som viktig för att skapa trygga arbetsförhållanden för dessa medarbetare.

Framgångsfaktorer

Rektorerna lyfter vikten av att arbeta tidigt med det förebyggande arbetet så som studiero, värdegrund och trygghetsarbete för att skapa goda förutsättningar för eleverna att lyckas. Men det handlar även om att skapa trygga, lugna miljöer för eleverna samt att samarbetet med vårdnadshavare fungerar. Det trygghetsskapande arbetet för eleverna skapar även en tryggare och lugnare arbetsmiljö för våra medarbetare.

Att arbeta målmedvetet med att skapa tillit och goda relationer med vårdnadshavare och elever, understryker rektorerna är en stor framgångsfaktor. Finns det vuxna i skolan som har tid att prata med elever och lösa konflikter som uppstår på raster och i korridorer kommer de inte med in i klassrummet och tar tid från undervisningen. Ett sådant arbete tar tid, men det är något man vinner mycket på i längden. Här är även förväntningar på våra olika roller viktiga. Vad förväntas av mig som vårdnadshavare och vad är skolans uppdrag. När det blir otydligt eller om förväntningarna inte stämmer överens kan det lätt skapa konflikt. En riktlinje för samverkan mellan skola och hem – vad skola, elever och vårdnadshavare kan förvänta sig av varandra, antogs vid nämnd 211019.

För att förebygga och hantera situationer med utmanande vårdnadshavare poängterade många chefer att det är viktigt att det finns utrymme för kollegialt stöd och stöd från chef.

En bra samverkan med andra aktörer är också en framgångsfaktor för att skapa trygghet i skolan och motverka att hot och våldssituationer uppkommer. Exempel på det är en bra samverkan med SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan) men även mellan skola, kulturskola och MLV.

Rektorerna lyfter även att återkommande öva inrymning och utrymning skapar trygghet bland medarbetarna. Sådana övningar gör även att tex brister i rutiner upptäcks och kan åtgärdas. En annan åtgärd som många uppmärksammade som en framgång var centralt styrda låssystem för att snabbt kunna stänga och låsa dörrar eller styra dem tidsanpassat.

Svårigheter

I stort sett samtliga rektorer som intervjuades upplevde att det är svårt att göra riktigt bra säkerhets ronder och önskade ett mer operativt ”hans on stöd” i detta arbete. Så som att se över skolans fysiska förutsättningar, som till exempel skolans utformning och hur den påverkar elevernas arbetsmiljö. Eller att det finns många in och utgångar som inte går att låsa på ett enkelt sätt. Det efterfrågas även kommunikationsvägar för att snabbt kunna meddela om en händelse uppstår. Samt stödmaterial för att på ett bra sätt öva händelser/situationer kring hot och våld samt inrymning/utrymning.

För medarbetarna kan det ibland vara otydligt vad man har för handlingsutrymme i hanteringen av elever som kan utgöra en fara för sig själv eller andra. Det behöver bli tydligt så alla medarbetare är säkra på sin roll och vet hur de ska agera i olika situationer.

Rektorerna i särskolan uppgav att de har svårt att hitta kompetent personal och efterfrågar kompetensutveckling för vikarier som arbetar riktat mot denna verksamhet.

Frågan kring hot och våld har även lyfts i dialog på FSG utskott för arbetsmiljö och hälsa som är en partssammansatt arbetsgrupp under FSG. I denna dialog framkom bland annat att det finns en sårbarhet när korttidsfrånvaro löses med vikarier som inte har så stor erfarenhet. Detta kan särskilt bli problematiskt i särskolan. Att satsa på kompetensutveckling för denna personal ansåg utskottet skulle vara gynnsamt. Utskottet tryckte även på vikten av centralt stöd för placering av elever till särskild undervisningsgrupp.

Utskottet såg även behov av att tydliggöra handlingsutrymmet så medarbetarna vet vad de har för ansvar, gränser och förväntningar i situationer kring hot och våld samt känner att de har stöttning av chef, kollegor och förvaltning i sitt agerande.

Att arbeta med hälsosam schemaläggning var också något som kom upp i dessa samtal. Om tid finns för att skapa relationer med eleverna skapar det trygghet för både medarbetare och elever. Det minskar även stressen för medarbetarna.

Utöver detta är lokalfrågan, som även rektorerna tog upp, något som utskottet lyfte samt önskemål om arbetstelefoner till medarbetare.

Förvaltningsövergripande befintliga och planerade arbeten för att förebygga att medarbetare utsätts för hot och våld i skolan samt otillåten påverkan

Systematiskt arbetsmiljöarbete

I förvaltningens arbetsmiljöårshjul följs enhetens hot och våldsplan upp och revideras årligen. Från och med 2022 kommer även uppföljningen av enheternas krisplaner ingå. I samband med detta görs planerna kända och gås igenom med alla medarbetare.

I årshjulet informeras även alla medarbetare årligen om hur och var de rapporterar tillbud, arbetsskador och otillåten påverkan. Samtliga medarbetare får även information om vad otillåten påverkan är. Det finns ett stödmaterial att använda vid arbetsplatsträffar samt en film om otillåten påverkan.

Alla chefer följer enligt årshjulet halvårsvis upp enhetens rapporterade händelser kring arbetsskador och tillbud för att analysera dem med syfte att hitta mönster och samband. Arbetsskador och tillbud följs även halvårsvis upp i förvaltningens olika skyddskommittéer (LSG och FSG) där de analyseras. Denna analys utgör sedan, tillsammans med de handlingsplaner som görs i arbetsmiljöarbetet, den information förvaltningen får av den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt resultatet av medarbetarenkäten, underlag för förvaltningens övergripande handlingsplan i arbetsmiljöarbetet. Utifrån denna planeras åtgärder för att motverka att medarbetare utsätts för risker och ohälsa i arbetet.

Förvaltningen har även tagit fram ett särskilt stödmaterial för riskinventering vid hot och våld inom verksamheten. Detta används när en skola får en ny elev med utåtagerande beteende, en befintlig elev får ett förändrat reaktionsmönster vid ny klassammansättning, psykisk ohälsa eller annat som kan medföra en risk för hot och våld från elev mot

personal. Riskinventering och riskbedömning ska göras för att förebygga att risk för hot och våld uppstår, både utifrån medarbetarnas och elevernas perspektiv. Genom att i god tid undersöka på vilket sätt och i vilken grad arbetsförhållanden förändras och bedöma om förändringarna kan medföra risker för ohälsa, kan åtgärder sättas in och risker förebyggas. Detta ökar möjligheterna att möta eleverna med rätt resurser samtidigt som en god arbetsmiljö för arbetstagare och elever säkerställs.

Ett nytt avvikelserapporteringsystem infördes i Göteborg Stad vid årsskiftet för att rapportera riskobservationer, tillbud och arbetsskador och otillåten påverkan. I och med detta pågår digitala utbildningar för samtliga medarbetare i staden. Förutom att ge en introduktion till själva verktyget innefattar utbildningen även kunskap kring vad en riskobservation, ett tillbud och en arbetsskada är.

Förvaltningen har en partssammansatt arbetsgrupp där representanter för lärarförbunden tillsammans med två rektorer, en utbildningschef och en HR-specialist, HÖK-gruppen arbetstid och hälsa. Gruppen har tagit fram principer för schemaläggning för att säkerställa att förvaltningens lärare har hälsosamma scheman. Detta material håller på att implementeras i förvaltningen. Gruppen har även tagit fram ett stödmaterial till uppdragsdialogens tre samtal (planerings-, medarbetar- och bedömningssamtal) för lärare för att säkerställa en rimlig arbetsbelastning. Gruppen har nu i uppdrag att tydliggöra förutsättningar och förväntningar på lärares uppdrag. Tydliga förväntningar på respektive befattnings ansvar och roll skapar trygghet, effektivitet och minskar stress.

En arbetsgrupp med medarbetare från HR och säkerhetsenheten har startats med syfte att se över det stödmaterial som finns kring hot, våld, otillåten påverkan, kris och säkerhet för att samla detta på en gemensam plattform som alla förvaltningens chefer har tillgång till och kan arbeta utifrån. Syftet är att göra det enkelt för alla chefer att hitta materialet som idag kan ligga på olika ytor. Det kommer även underlätta för chefer som har medarbetare på andra arbetsplatser, så som medarbetare från kulturskola eller MLV, att ta del av skolornas hot- och våldsplaner. Förvaltningsövergripande kommer det även finnas möjlighet att följa upp enheternas arbete på ett enkelt sätt.

Säkerhetsenheten har även driftsatt ett större projekt där samtliga skolors skalskydd, dvs ytterdörrar, lås- och passersystem samt uppgradering av kamerabevakning, ses över. Under våren 2022 kommer dessa åtgärder driftsättas. Projektet planeras vara klart till sommaren 2022.

Säkerhetsenheten undersöker också huruvida det går att via tekniska system minska antalet tillbud och olyckor i förvaltningens grundsärskolor. Pedagoger har beskrivit en problematik då de fysiskt behöver förhindra vissa elever från att antingen gå in i klassrum där de inte ska vara eller att elever rymmer. Genom att använda smart placerade tag-läsare går det istället att sektionera byggnader, vilket gör att en pedagog inte fysiskt behöver stå i vägen för att hindra eleven.

Förvaltningen har en pågående elevassistentsutbildning i två steg som sammanlagt är två dagar lång med syfte att stärka elevassistenter i sitt uppdrag. Denna utbildning tar bland annat upp olika typer av funktionsnedsättningar. Under 2022 ska de kompetensutvecklingsinsatser som påbörjats för alla befintliga elevassistenter fortsätta. En översyn av utbildningen med ytterligare fördjupningar sker där hot och våld ur ett arbetsmiljöperspektiv är ett identifierat behov. I översynen ingår även att se över

möjligheter att stödja introduktionen till yrket för visstid- och tillsvidareanställda elevassistenter samt skapa möjligheter till ökad kontinuitet av kompetensförsörjning av yrkeskategorin.

Förvaltningens bedömning och vägen framåt

I föreliggande tjänsteutlåtande har grundskoleförvaltningen redogjort för det våldsförebyggande arbete som pågår i skolan. I detta tjänsteutlåtande har också redogjorts för befintliga och planerade arbeten för att förebygga att medarbetare utsätts för hot och våld i skolan samt otillåten påverkan. Därtill har det också gjorts en nulägesanalys för att få en fördjupad bild över de situationer som ligger bakom rapporteringarna av hot och våld i skolan. Grundskoleförvaltningen kan konstatera att en rad olika insatser och projekt pågår som syftar till att förebygga hot och våld i skolan. Det sker insatser på skolnivå och genom olika styrande och stödjande aktiviteter från förvaltningen. Bland annat har det konstaterats att det finns en rad förvaltningsgemensamma rutiner, vägledningar och handlingsplaner framtagna som berör frågor om hot och våld och otillåten påverkan. Grundskoleförvaltningen bedömer därför att det inte behövs tas fram ytterligare riktlinjer utöver de som redan finns.

Åtgärder mot hot och våld är särskilt angeläget. Alla typer av hot och våld i skolan, oavsett vem som är förövaren och vem som drabbas, måste motarbetas och förebyggas. Det ska helt enkelt inte förekomma våld i skolan. När det förekommer behöver åtgärder vidtas av alla aktörer med ansvar för skolan. Detta arbete behöver starta tidigt, behöver vara långsiktigt och ske i samverkan med andra. Trygghet och studiero i skolan är en förutsättning för elevers kunskapsutveckling. Som konstaterats är det inte alltid så i dag. Mot denna bakgrund bedömer grundskoleförvaltningen att det våldsförebyggande arbetet som pågår behöver förstärkas och utvecklas. I det avseendet behöver nya våldsförebyggande metoder och arbetsätt prövas. På uppdrag från kommunfullmäktige (2021-08-26 - § 28 1539/20) kommer en pilotverksamhet påbörjas där en kunskapsbaserad våldsförebyggande metod prövas på skolor. I denna pilotverksamhet kommer förvaltningen samverka med organisationen MÄN.

Framöver är det av betydelse att de insatser som vidtagits följs upp och utvärderas. Det är en nödvändigt för att bedöma om de varit verkningsfulla och om de ska fortsätta och ske långsiktigt. Det gäller också den pilotverksamhet som kommer genomföras.

Alla skolor har inte samma behov av våldspreventiva metoder utan omfattningen av insatserna och metoderna behöver bygga på de identifierade behoven. Ett effektivt förebyggande arbete mot hot och våld samt otillåten påverkan behöver bygga på samverkan mellan olika aktörer. Förvaltningen menar att det behöver finnas ett 0–18 årsperspektiv i arbetet och att man behöver en god samverkan mellan olika skolförvaltningar i de här frågorna. Vidare behöver förvaltningen vidareutveckla samverkan med olika aktörer för att samordna förebyggande insatser. I detta sammanhang ser förvaltningen att pågående samverkan med socialförvaltningen som särskilt betydelsefull och som exempelvis tar sitt uttryck i satsningen Skolan som arena och forumet SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan)

Chefer i förvaltningen uppger att de agerar när det händer och avstår aldrig från att göra insatser i samband med en hot och våldssituation. I stort sett alla chefer svarade ja på frågan om de anser att de har tillräckliga befogenheter. Däremot var de mer tveksamma

när vi ställde frågan om resurser. Ofta handlar det om att rektorerna upplever en frustration över lokaler som inte är ändamålsenliga och att de hade velat kunna lägga mer tid på att arbeta förebyggande med säkerhetsfrågor, de insatser som görs blir främst reaktiva. Då de inte anser sig ha tillräcklig kunskap kring säkerhetsfrågor kan det även vara så att de inte vet vad de skulle behöva investera i för att skapa en säker arbetsmiljö utifrån ett hot och våldsperspektiv.

Förvaltningens bedömning är att det behöver finnas ett mer konkret stöd kring cheferna i skolan när det gäller säkerhetsfrågor med syfte att stötta i det förebyggande säkerhetsarbetet. Effekten av ett sådant stöd bedömer förvaltningen skulle leda till en tryggare rektorskår, bättre koll på de faktiska säkerhetsrelaterade lokala problemområdena och att rektor kan lägga mer tid åt det pedagogiska ledarskapet. Vilket i längden även gynnar våra elever. Därför kommer förvaltningen att stödja rektorer i följande:

- Förvaltningen ser över möjligheten att erbjuda chefer "hands on stöd" för att göra en bra säkerhetsrund.
- Förvaltningen tar fram stöd för att öva händelser/situationer kring hot och våld samt inrymning/utrymning.
- Förvaltningen ser över möjligheten att erbjuda alla tillsvidareanställda medarbetare tjänstetelefon.
- Förvaltningen ser över möjligheten att erbjuda elevassistentsutbildningen till timvikarier som är anställda via bemanningsenheten.
- Förvaltningen tydliggör hur samverkan mellan måltid, lokal, vaktmästeri och kulturskolan och rektor ska fungera.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef

Yrkande från (S), (D), (V), (MP) om en helhetssyn på hot och våld i skolan

§ 85, N609-0912/21

Ärendet

Det föreligger ett yrkande från (S), (D), (V) och (MP) om helhetssyn på hot och våld i skolan.

Handling

Skrivelse daterad 2021-03-15 från (S), (D), (V) och (MP) med yrkande, protokollsbilaga 10.

Yrkande

Viktoria Tryggvadottir (S), Bosse Parbring (MP), Jessica Blixt (D) och Jenny Broman (V) yrkar bifall till yrkandet från (S), (D), (V), (MP) att förvaltningsdirektören får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden och socialnämnderna kartlägga befintliga insatser för att motarbeta hot och våld samt otillbörlig påverkan i skolan och återkomma med en tydlig riktlinje till nämnden på åtgärder för att skapa en förvaltningsgemensam helhetssyn på hur skolan bemöter hot och våld som drabbar skolpersonal och elever. I riktlinjen ska ansvar och befogenheter mellan olika yrkesgrupper tydliggöras.

Propositionsordning

Ordföranden Axel Darvik (L) ställer proposition på Viktoria Tryggvadottirs med fleras yrkande och finner att grundskolenämnden beslutar bifalla detta.

Beslut

Grundskolenämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden och socialnämnderna kartlägga befintliga insatser för att motarbeta hot och våld samt otillbörlig påverkan i skolan och återkomma med en tydlig riktlinje till nämnden på åtgärder för att skapa en förvaltningsgemensam helhetssyn på hur skolan bemöter hot och våld som drabbar skolpersonal och elever. I riktlinjen ska ansvar och befogenheter mellan olika yrkesgrupper tydliggöras.

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-03-16

Dag för justering
2021-03-23

Vid protokollet

Sekreterare
Åke Ström

Ordförande
Axel Darvik (L)

Justerande
Bosse Parbring (MP)

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Åke Ström
Nämndsekreterare

Yrkande från (S) och (D) om hot och våld i skolan

§ 322, N609-4781/20

Ärendet

Det föreligger ett yrkande från (S) och (D) om hot och våld i skolan. Grundskolenämnden beslutade den 17 november 2020, § 307, att bordlägga ärendet.

Handlingar

Skrivelse daterad 2020-11-12 från (S) och (D) med yrkande, protokollsbilaga 11.
Yttrande från (S) daterat 2020-11-12, protokollsbilaga 12.

Yrkande

Viktoria Tryggvadottir (S), Helene Odenjung (L), Jessica Blixt (D), Sofie Gyllenwaldt (M) yrkar bifall till yrkandet från (S) och (D) att förvaltningsdirektören ges i uppdrag att återkomma med en bedömning av befintliga befogenheter och resurser för det systematiska arbetsmiljöarbetet samt ge förslag på åtgärder för att förhindra att elever och personal utsätts för hot och våld i skolan.

Propositionsordning

Ordföranden Helene Odenjung (L) ställer proposition på yrkandet från (S) och (D) och finner att grundskolenämnden beslutar bifalla detta.

Beslut

Grundskolenämnden ger förvaltningsdirektören i uppdrag att återkomma med en bedömning av befintliga befogenheter och resurser för det systematiska arbetsmiljöarbetet samt ge förslag på åtgärder för att förhindra att elever och personal utsätts för hot och våld i skolan.

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2020-12-09

Dag för justering
2020-12-16

Vid protokollet

Sekreterare
Åke Ström

Ordförande
Helene Odenjung (L)

Justerande
Bosse Parbring (MP)

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Åke Ström
Nämndsekreterare